Makói népdalok Szegeden

A Szeged környéki népi építészet remekeit, a népi életmód tartozékait talán az utolsó pillanatban megörökítő fotók láthatók a Bartók Béla Művelődési Központ előcsarnokában. Egyik termében a múzeum anyagából válogatott parasztbútorokat állították ki, a másikban a Makóról és környékéről érkezett vendégeket hallgathatta csütörtökön este a lelkes közönség.

Az Élő népművészet a Tisza táján című sorozat második estjén ők voltak a főszereplők: Kurunczi Pál és Mérges Imre, akiknek citerájáról véletlenül sem szólal más, csak népdal; Kóródi János bácsi, aki úgy tud énekelni és mesélni, mintha egész életében a közönség előtti szereplés fogásait tanulta volna. Az ő szavainak is, mint a makói hagymatermelő Koczkás Ferenc és felesége szavainak, különleges íze-zamata van. Meséjük nehéz életükről szólt, szebben, mintha regényből olvasták volna. A pitvarosi asszonyok szlovák népdalokat énekeltek, a környék egyetlen mézeskalácssütője pedig szakmája titkaiba vezette be hallgatóságát. A jól sikerült est (Horváth Dezső és Annus József vezette) legvidámabb pillanataival a majdnem nyolcvanéves Balogh Sándor és felesége ajándékozta meg a közönséget. Sándor bácsi fiatalokat megszégyenítő könnyedséggel, bámulatos jóízléssel cifrázta a csárdás lépéseit, látszott, vérében van a tánc, élvezni tudja a harmonikus mozdulatok szépségét.

Az élő népművészet bemutatásának méltó hátteret adott a művészi faragású és festésu parasztbútorok kiállítása. A múlt népi művészetének e megmentett remekei között a legértékesebb a vásárhelyi Bobor János uram saroktékája 1795-ből. Vásárhely mellett Makó volt a leghíresebb bútorkészítő központ, mint a kiállítás egyik szobaberendezése mutatja: méltán.

S. E.

Művelődésügyi küldöttségünk Kubában

Dr. Gosztonyi János művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével magyar küldöttség érkezett Havannába Kuba oktatási, népművelési és kulturális életének tanulmányozására. Delegációnk tagjai csütörtök délelőtt részt vettek a kubai függetlenségi háború mártírjainak emlékére rendezett országos ünnepségen.

Szegedi művészek koncertje

A konzervatórium nagytermében szép számú hallgatóság, elsősorban a fiatalok figyeltek föl csütörtök este korunk új magyar muzsikájára, a zeneszerzők érdekes vallomásaira. A komponisták között találunk kiforrott egyéniségeket, mint *Durkó* Zsolt, *Kadosa* Pál, *Papp* Lajos — és önmagukkal viaskodó kísérletezőket, mint *Szervánszky* Endre, aki befelé néző stílusával inkább magának panaszkodik. A merészen jövőbe igyekvő *Nagy* István Durkó formavilágát és nyelvezetét vallja magáénak, egyúttal jeles zongoraművész, akit ebbeni minőségében most sajnálattal nélkülöztünk.

Külön kell szólnunk *Vántus* Istvánról, aki készülő Móra-operájából, az *Aranykoporsó*ból adott előzetest. A részlet előadói a tömör hangú, igen muzikális *Bárdi* Sándor és a zenekart pótló, finom ízlésű *Bódás* Péter (zongora) a szerzővel együtt köszönték meg a viharos tapsokat. A most bemutatkozott *Szabó* Orsolya szakközépiskolai tanár feltűnt hangszeres virtuózitásával és *Szokolay* Sándor *Capracció*jával, amelyben a *Vérnász* operai hangvételére ismertünk. Kadosa Keleidoszkópja még ma sem veszített invenciójának frisseségéből, hálás feladat a zongorista számára.

Az ünnepi koncert nyitó száma a tehetséges, sokoldalú Papp Lajos: *Miniatures*-jei voltak gordonkára és hárfára. *Weninger* Richárd és *Kedves* Tamás jól összehangolt, hangszeres effektusokban bővelkedő előadóstílusa meggyőzően bizonyította, hogy Papp Lajos egyike a mai nyelvet beszélő, remek muzsikát nyújtó alkotóknak. A visszhang a sikert kétségtelenné tette. B. *Vanyiska* Zsuzsanna Durkó jól ismert *Psicogrammá*jában mutatta be remek zongoratudását, és világos formálását, amely a hallgatóságot az átélés intenzitásával ragadta el. Durkó zenéje *Bartók*éhoz közeledett, s ezzel csak emelte értékét, mert az induláskor divatos tizenkét fokú *Schönberg*-iskolát sikerült kikerülni.

Végül *Sárai* Tibor négyesét kell még említenünk. Bár a *Román* Zoltán (fuvola), *Várnagy* Lajos (hegedű), *Tamás* Sándor (brácsa) és Kedves Tamás lelkes és hangilag kiemelkedő tolmácsolása őszinte sikert aratott, a muzsika a hallottakhoz úgy viszonyul, mint a múlt romantikája a gyújtó jelenhez, amely valóban a jövő muzsikáját csillantotta fel.

Szatmári Géza

Palánk

Night Club — mondta egy rögtönzött értekezleten valaki. Aztán a gyengébbek kedvéért lefordította: „Mert észre kell venni, hiszen láthatjuk nap mint nap a televízióban, a filmeken, hogy nyugaton is megszüntették a klubokat. Hiszen mindenütt ki van írva, Night Club — nincs klub!" S lehet, hogy ezt komolyan is mondta.

Ez mind még akkor történt, amikor működött az úgynevezett Ifjúsági presszó, majd kis változtatásokkal játékterem. Egy darabig karszalagos felügyelők igazgatták a szórakozóhelyet, leginkább munka helyett, URH-s autók váltották egymást a sarki épület előtt. Újságcikkek protestáltak. Aztán egyszer csak nagy csend lett. Gondoltuk, végre helyük lett a fiataloknak — nem lett! Gondoltuk, sikerül valamit elkezdeni — nem sikerült!

SNITT...

Még hallom a szerencse-gépek kattogását egy kettesért, még látom a razzia elől homályba húzódó fiatal farmernadrágok mozgását, még tanúja vagyok az éretlen szerelmek kötetlen játékának. De mondhatnám, elég! Snitt...

Premier plánban egy miniatűr reklámfelirat. „Palánk eszpresszó". Alig tudják, hogy van, alig tudják, hogy ez az egyetlen szórakozóhelye a fiataloknak Szegeden. Szemben az Égő Arany pompás neonreklámja vibrál. Belépek, vagy csak úgy megszokásból átlépek a „Palánkon", hallgatom a zenét, nézem a táncolókat. Érdekes, eszembe sem jut, hogy ezelőtt néhány hónappal még itt egy olyan — állítólag ifjúsági szórakozóhely volt, amelyről csak a legrosszabbat lehetett elmondani. Eszembe jut viszont az, hogy miért nem lehetett akkor, ezelőtt ilyenné varázsolni ezt az ideális helyet, mint amilyen most?

Nincsenek felvigyázók, de vannak kulturált, értelmes fiatalok. Mindannyian szórakozni akarnak. Ki a ledolgozott nyolc óra után, ki pedig az idegfeszítő egyetemi órák után. És milyen érdekes. Nincs közöttük különbség. Az egyetemista ott ül a textilgyári fonónővel, és még sorolhatnánk a többi hasonló asztaltársaságokat.

COLÁS GEBIN

Gebines üzlet a Palánk. Erről mindenkinek a nagy anyagi jövedelem jut eszébe. De kérdezem, mi történik akkor, amikor egy gebines üzlet törzsközönsége egyetemi és dolgozó fiatalokból tevődik össze.

Az üzletvezető Szabó Gyula, maga is fiatalember. Az üzletről, a vendégekről így beszél:

— Néhány üveg sör és Cola. Ez az amit rendelnek a mi vendégeink. Mégis úgy érzem, a Palánkban megtalálták a helyüket, hiszen itt nem nézünk mérges szemekkel, ha valaki Colát rendel. Én csak egyetlen dolgot nem szeretek. Amikor egy 16—17 éves fiatal azt próbálja elhitetni magáról, hogy öreg ember. Nekem az a véleményem, hogy amíg fiatalok, legyenek is azok.

— Hogyan lett Palánk a neve a presszónak?

— Már az Égő Aranyat is Palánknak akarták keresztelni. S miután lemondtak erről az igazi, szegedi névről, mi szívesen választottuk, hiszen ezt a városrészt korábban Palánknak nevezték. A miniatűr reklámtábla? Hát ez van. Majd egyszer, ha több pénzünk lesz, kicseréljük.

Az üzletvezető fia, Jenő az idén végezte el a vendéglátóipari szakiskolát. Elmondta, hogy szereti a szakmáját, és azt, hogy ott dolgozik, ahol a vendégek döntő többsége is fiatal.

Az asztalifoci- és a kosárlabdajáték helyén zongora és dob áll. A mikrofon mögött pedig Berényi Apolló és Lukács Péter. „Api" a 23 hónapos katonaság után ide „szerződött" a Palánkba. Kedvence a Syrius és a Beatlas. De szívesen játssza és énekli a Bergendi együttes számait is. A pénz, amit ezért kap nem sok, mégis így vélekedik: „Az a lényeg, hogy a srácok örömmel fogadják a mi zenénket."

MIÉRT NINCS TÖBB?

Lukács Péter B kategóriás dobos. A szakmáról csak ennyit mond: „Mindig akkor játszik kedvvel az ember, amikor úgy érzi, hogy hallgatják is. És itt nap mint nap kedvet adnak nekünk ezek a fiatalok." Ő is szereti a Syrius együttes játékát, aztán a Santaha és az Osibisa együttest említi. A ritmusos számokat szívesen játssza, mint általában minden dobos.

Rózsa János 22 éves fiatalember, elmondja, hogy ez az egyetlen hely, ahol leülhetnek egy kávéra, esetleg egy üveg sörre. Igaz is, a Palánk eszpresszó azon ritka szórakozóhelyek közé tartozik, ahol harmadosztályú árakon szolgálnak ki.

A társaságban ülő lány, Markovics Ágnes veszi át a szót.

— A fiataloknak szórakozni kell! Hát hová menjünk? Itt legalább a jó zene mellett még az árak is elfogadhatók. Csak azt tudnám, hogy ekkora városban miért nincs több ifjúsági szórakozóhely! (Ezt mi is szeretnénk tudni.) Vajda Beáta, a dzsessz zenét kedveli. — Jó az, amikor csak úgy kötetlenül néhány srác beáll és mintegy jam session műsorban hallhatjuk Szaniszló Jánost, és Fehér Lajost is. Higgye el, ez az egyetlen hely, ahol jól érzem magam...

Hát ez lett a volt Ifjúsági presszó helyén. A Palánk megpróbál helyet adni a fiataloknak. Megpróbál a fiatalokért működni. S ezt a feladatát eddig minden igényt kielégítően betöltötte.

Bagaméry László

Az olajtüzelésű kályhák helyes használatáról

A téli hónapokban nagyon sok család melegszik olajtüzelésű kályha mellett. A Csongrád megyei Tűzoltóparancsnokság ezért fontosnak tartja, hogy felhívja a lakosság figyelmét az olajtüzelésű berendezések helyes használatára.

Gyakori oka a lakásban keletkezett tűzeseteknek, hogy az olajkályha tulajdonosai nem tartották be az üzemeltetési előírásokat. A balesetek megelőzése érdekében fontos tudni, hogy az olajkályhát vízszintes helyzetbe kell beállítani, ellenkező esetben az úszó fennakadhat, ezáltal a biztonsági berendezés nem működik. A füstelvezető csövet falazott kéménybe kell tömítetten csatlakoztatni. A kémény huzatának 1,5—2 milliméter vízoszlop nyomásával kell azonosnak lennie. Ez gyakorlatilag legalább 5—8 méter magasságot jelent, a kályha teljesítményétől függően. Ez nagyon fontos, mert a levegőhiánynak az lehet a következménye, hogy nem ég el az olaj tökéletesen, így az égőtérben elgázosodott olaj időnként robban. A kicsapódó lángtól könnyen tűz keletkezhet a lakásban. Ha az olajtápláló vezetékből, berendezésből olaj szivárog ki, a kályhát nem szabad üzemeltetni. A tartály csak az ÁFOR által forgalomba hozott tüzelőolajjal tölthető meg. Sokan nem tudják, hogy csak lehűlt kályha olajtartályába szabad tüzelőolajat önteni. Tilos adagoló nélküli olajkályhát üzemeltetni, az úszót kiiktatni, a kapcsolókart leterhelni, vagy lekötni. A tűzrendészeti előírások szerint a kályhától egy méterre, a füstcsőtől pedig fél méterre nem szabad éghető anyagot elhelyezni. Ha begyújtás előtt sok olaj gyűlik össze a tálcán, akkor az üzemanyagot el kell égetni, de közben az olaj adagolását zárjuk el.

Hogy miként kell olajkályhát üzemeltetni, azt a készülékhez adott használati utasítás tartalmazza. A begyújtáshoz META-kocka, vagy denaturált szeszbe mártott kis vattadarab a legalkalmasabb. Öt-tíz perces égés után lehet csak a készüléket nagyobb teljesítményre kapcsolni.

A biztonságos üzemeltetés érdekében a huzatmérést és a készülék beállítását ajánlatos a szervizszolgálattal, vagy kéményseprővel elvégeztetni.

Szocialista brigádok tanácskozása a vásárlók érdekében

A Komplett Ruházati Vállalat dolgozói között is évek óta tevékeny és tartalmas brigádmozgalom alakult ki, amelynek eredményéből a vásárlók is részesülnek. Erről meggyőződhettünk tegnap délelőtt, az MSZMP belvárosi I. pártszervezet Victor Hugo utcai termében rendezett tanácskozáson, amelyet a Komplett Ruházati Vállalat szakszervezeti bizottsága hívott össze, hogy a vállalat szocialista brigádjainak vezetői beszámoljanak eddigi eredményeikről és további terveikről.

Telkes György, a vállalat igazgatója tartott bevezetőként rövid tájékoztatót arról, hogy vállalatuk szocialista brigádjai milyen kollektív és egyéni fejlődésről tettek bizonyságot az elmúlt esztendőkben. A belkereskedelemben mintegy 13 ezer a szocialista brigádok száma, s több mint 120 ezren vesznek részt a mozgalomban. A Komplett Ruházati Vállalat dolgozóinak 75 százaléka szocialista brigádban dolgozik. Számosan részesültek közülük eddig is arany, ezüst és bronz fokozatú elismerésben és pénzjutalomban.

A tanácskozás második részében a szocialista brigádvezetők beszámoltak az üzletükben végzett munkáról, amelynek hasznát természetesen a vásárlók is megérzik a pontos, gyors és udvarias kiszolgálásban. Szóltak első munkaszervezési problémákról, új és modernebb kiszolgálási formák bevezetéséről, általában a kereskedelemben dolgozók és a vásárlók kapcsolatáról. A Komplett Ruházati Vállalat szocialista brigádjai több iskola és nevelőotthon tanulóit is patronálják. Egy tanyai iskolának pedig televíziót vásároltak, kollektív összefogással. A tanácskozás azzal zárult, hogy a brigádvezetők egyben a vásárlókat is képviselték ezen a megbeszélésükön.

Szén — terven felül

A Mecseki Szénbányák legfiatalabb üzeme, a komlói Zobák-bánya feldíszített, szénnel teli csillében csütörtökön napszintre szállította az idei terv utolsó mázsáit, ezzel teljesítette 642 000 tonnás termelési programját. Péntektől tehát már a „ráadást" termelik. Az 1964 óta termelő bánya ilyen korán még sohasem fejezte be éves tervét. Vállalásuk szerint 1972 hátralevő napjaiban további 45 000 tonna szenet küldenek felszínre.

Olcsó női téli cipő- és csizma-

vásár

Marhaboksz, lakk bokacipők, félcsizmák 100—150 Ft-ig.

BÁV Ruházati Áruházban. Szeged, Bajcsy-Zs. u. 19. Tel.: 13-023. xDK. 1853

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy folyó hó 9-én

ZÁRTKÖRŰ RENDEZVÉNYT tartunk a Tisza Gyöngye étteremben. Szegedi ÁFÉSZ. DK. 1831